

Obraćanje visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU Miroslava Lajčaka u okviru panel diskusije u organizaciji Evropskog fonda za Balkan u Sarajevu

Dame i gospodo,

Zadovoljstvo mi je obratiti vam se nekoliko dana nakon što je Bosna i Hercegovina potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Danas je ova zemlja u novom odnosu sa EU i regijom. Sada možemo početi rješavati niz političkih pitanja – uključujući i ulogu regionalnih institucija – u atmosferi koja je optimistična i realna.

Kao jedna od najkompleksnijih zemalja u regiji, razvoj Bosne i Hercegovine i njen evropski put biće ključni doprinos širim političkim razvojem u regiji.

Nije slučajno sjedište Vijeća za saradnju u jugoistočnoj Evropi baš u Sarajevu – geografski, kulturno i politički ova zemlja je centar regije.

Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i

činjenica da je EU još jednom potvrdila svoje opredjeljenje za ovu zemlju i regiju – to je nešto što građani i političari u regiji moraju gledati pozitivno.

Kao pozitivan signal treba shvatiti i činjenicu da čak i u vrijeme kada Evropska unija mora da se bavi sopstvenom budućnošću i sopstvenom strukturom, ona je u potpunosti opredjeljena budućem članstvu ove regije u EU.

Bosna i Hercegovina morala se suočiti sa bolnim i nepotrebnim zastojima kako bi došla u ovu fazu. Razlog za to je u tome što političko vođstvo nije bilo u stanju ili pak nije bilo voljno staviti evropsku perspektivu iznad svih drugih političkih prioriteta.

Neki mogu reći da je u tom smislu nerealno očekivati iznenadno prosvjetljenje kod političkih lidera kada je riječ o regionalnoj saradnji. Međutim, posljednjih deset godina je pokazalo da političari pokazuju spremnost za promjene kada ih građani na to primoraju.

Do nedavno su o važnim pitanjima u ovom regionu – a isto se odnosilo i na dio Evrope iz koga ja dolazim – odlučivali moćnici iza zatvorenih vrata. Tragovi ove političke i društvene kulture još postoje i nastavljaju da i dalje stvaraju ogromne probleme. Ali javlja se nova politička realnost – i ona će postati sve očitija u BiH nakon potpisivanja SSP-a. U okviru novog sistema, političari rade u ime građana, a ne obrnuto.

Ja sam vidio ovaj fenomen iz prve ruke u nekoliko posljednjih mjeseci na sastancima sa građanima širom BiH. Ja sam učestvovao na otvorenim debatama u 16 gradova širom BiH, i razgovarao direktno sa više od 3000 ljudi, i mogu vam reći da nacionalna politika nije ni blizu vrha liste potreba građana. Ljude zanima budućnost, a ne prošlost.

Ja znam; ja sam u zadnja četiri mjeseca bio u konstantnom razgovoru sa ljudima, i osobno i putem website-a RECI.BA. Ovaj

site je posjetilo više od 16.000 ljudi, od čega je 3000 izrazilo svoja mišljenja, strahove i nadanja o pomacima koje njihova zemlja čini na putu ka Evropi. Pozvao bih svakoga ko do sada nije da posjeti www.reci.ba i vidi šta građani BiH zaista misle.

Ukratko – oni žele živjeti u normalnoj evropskoj državi i to žele bez daljih nepotrebnih odlaganja. Ovo je zajednička i stalna težnja građana BiH.

Sada, nakon potpisivanja SSP-a, BiH se ponovo čvrsto pridružila regionalnom vagonu koji ide prema Evropi. To znači da sada imamo realnu priliku da odgovorimo na ovu težnju na pozitivan i praktičan način.

Vjerujem da bi kao tema za diskusiju danas bilo korisno ispitati načine na koje regionalne institucije na najbolji način mogu odražavati i podržavati novu plimu narodne demokracije u Jugoistočnoj Evropi.

Hvala.